

Aust-Agder Turistforening

DNT Sør

Naturvernforbundet
i Agder

NJFF
Aust-Agder

NJFF
Vest-Agder

Lillesand kommune
postmottak@lillesand.kommune.no

Kristiansand, 14.01.22

Dette brevet sendes på vegne av 4H Agder, Agder botaniske forening, Aust-Agder Turistforening, DNT Sør, Naturvernforbundet Agder, Norges jeger- og fiskerforbund Aust-Agder, Norsk zoologisk forening Sørlandsavdelingen, Skogselskapet Agder.

Planprogram for kommuneplanens arealdel Lillesand kommune Innspill fra Forum for Natur og Friluftsliv Agder

Sammendrag

Forum for natur og friluftsliv gir følgende innspill til planprogram for kommuneplanens arealdel i Lillesand kommune:

- Det er behov for å adressere en naturkrise på lik linje med klimakrisen i arealplanleggingen
- Det må ikke etableres nye områder for bebyggelse og anlegg i 100-meters sonen
- Det må beskrives i planprogrammet hva som menes med "bærekraftig sjørettet næring"
- Det bør beskrives i planprogrammet hvilke interesser som allerede finnes i kystområdene, da nye arealinnspill kan få konsekvenser for disse.
- Vi foreslår at at det tas inn i planprogrammet at det ikke kan åpnes for innspill om oppdrett av laks og ørret i åpne merder, og at dersom nye akvakulturanlegg skal tillates, så må de være lukkede og utslippsfrie.
- Vi støtter forslaget om arealregnskap, og ønsker at kommunen også vil vurdere arealnøytralitet¹ som et prinsipp i arealforvaltningen, og at dette kan beskrives i arealregnskapet.
- Dersom kommunen ikke er ferdig med kartleggingen av friluftslivets ferdselsårer, ber vi om at dette arbeidet blir ferdigstilt i forbindelse med den nye arealdelen.

Innspill til føringer for planarbeidet

I forslaget til planprogram listes opp de viktigste planer og strategier som legger føringer for planarbeidet. Her trekkes FNs bærekraftsmål frem som grunnlag for arealprinsippene, og at man spesielt ønsker å prioritere bærekraftsmålene som omhandler klima og miljø (6, 13, 14 og 15) da disse danner grunnlaget for de øvrige målene.

¹ <https://www.sabima.no/et-arealnøytralt-norge/>

FNF Agder støtter denne vurderingen. Vi vil også fremheve at det er behov for å adressere en naturkrise på lik linje med klimakrisen i arealplanleggingen².

Innspill til hovedtema for revideringen

Bebyggelse og anlegg

I forslaget til planprogram sies det at det ikke er ønskelig å etablere nye områder for fritidsbebyggelse i 100-metersbeltet, og det vises til det generelle byggeforbudet for denne sonen langs sjø og vassdrag (PBL § 1-8). FNF Agder støtter dette, og er glad for at det trekkes frem i planprogrammet. Men dette må gjelde alle typer bebyggelse og anlegg, ikke bare fritidsbebyggelse. All utbygging beslaglegger areal som potensielt kan fortrenge annen aktivitet og at en får konkurrerende aktiviteter i de samme arealene. Eksempler på dette er; fritidsfiske, sjøfugljakt, båtliv, bading, roing og padling.

Kyst- og strandsoneområdene har et rikt plante- og dyreliv, og har en viktig rolle som rekreasjonsområder for nærturer og annen friluftslivsaktivitet i både hverdager og ferie. Bare det siste året er antall bygninger i strandsonen økt med 25 bygninger i Lillesand kommune. 3 av disse var fritidsboliger. Tallet for de siste fem er 113 bygninger, hvorav 26 var fritidsboliger³.

Bruk og vern av sjø og vassdrag, med tilhørende strandsone

I forslaget til planprogram trekkes det frem at Lillesand har en attraktiv kyst med mangfoldige interesser, og det åpnes for arealinnspill til bærekraftig sjørettet næring. FNF Agder ønsker at det i planprogrammet beskrives nærmere hva som menes med bærekraftig i forhold til sjørettet næring. Og vi foreslår også en nærmere beskrivelse av hvilke interesser som finnes i kystområdene i Lillesand. Nye arealinnspill kan være av en slik art at det får negative konsekvenser for allerede etablerte interesser i kystsonen. Et eksempel på dette er akvakultur.

I gjeldende arealplan er 8 områder på til sammen 63 dekar avsatt til akvakultur. FNF Agder er kjent med at det foreligger planer om både utvidelse og nyetablering av lakseoppdrett i Lillesand. Akvakultur beslaglegger areal brukt til rekreasjon og friluftsliv, turisme og fiskeri. Lakseoppdrett i åpne merder slipper ut både næringssalter og miljøgifter, fører til økt lakselusproblematikk, opplever rømming fra tid til annen, har dårlig dyrevelferd, og fører derfor til store økologiske utfordringer. Dette vil igjen føre til negative konsekvenser for friluftsliv, fiskeri og turisme. En mulighetskartlegging av kystbaserte næringer i Agder⁴ fra 2017 peker på at de naturgitte forholdene langs Agderkysten øst for Lindesnes generelt er lite egnet for oppdrett av laks og ørret i åpne merder, og at det største potensialet for verdiskaping trolig må baseres på de levende, fornybare verdiene. Utviklingstrekkene for Skagerrak er at temperaturen i vannet er høy, og sammen med en fremmarsj av sørlige dyreplanktonarter, så har dette betydelige konsekvenser for økosystemene slik vi kjenner dem⁵. Flere viktige arter som kysttorsk, hummer, reker, ærfugl og sukkertare har store utfordringer. I Oslofjorden

---

² <https://www.sabima.no/ipbes/>

³ <https://www.ssb.no/statbank/table/06505/>

⁴ https://www.hi.no/resources/publikasjoner/rapport-fra-havforskningen/2017/7164-2017_16320_oka_mulighetskartlegging_rapport_endelig_3.pdf

⁵

https://www.regjeringen.no/contentassets/5570db2543234b8a9834606c33caa900/no/pdfs/stm201920200_020000dddpdfs.pdf

er miljøet så truet at man har laget en egen tiltaksplan for å stoppe den negative utviklingen⁶. Det er viktig at Lillesand kommune er føre-var og legger føringer slik at sjørettet næring ikke fører til en forverring av naturtilstanden i kystområdene (inkludert anadrome vassdrag).

Vi foreslår derfor at det tas inn i planprogrammet at det ikke kan åpnes for innspill om oppdrett av laks og ørret i åpne merder, og at dersom nye akvakulturanlegg skal tillates, så må de være lukkede og utslippsfrie.

Hensynssoner

Forslaget til planprogram varsler en gjennomgang av eksisterende hensynssoner. FNF Agder ber om at det opprettholdes hensynssoner for friluftsliv (H530) i viktige friluftslivsområder i kommunen.

Innspill til Kunnskapsgrunnlag og utredningsbehov

Arealregnskap og estimert arealbehov

Forslaget til planprogram sier at det skal utarbeides et arealregnskap som skal synliggjøre hvilke arealressurser som finnes i kommunen. FNF Agder støtter forslaget. Dette kan gi kommunen nødvendig oversikt over arealer, økologisk tilstand i disse, økosystemtjenestene til arealene, og eventuelt kunnskap om økonomiske verdier av økosystemtjenestene. Her bør man også inkludere en kartlegging av kommunens strandsoneareal med mål om å avdekke natur- og friluftslivsverdier som en del av kommunens arealregnskap. Vi ønsker at kommunen også vil vurdere arealnøytralitet⁷ som et prinsipp i arealforvaltningen, og at dette kan beskrives i arealregnskapet.

Friluftslivets ferdselsårer

I all arealplanlegging må det tas hensyn til friluftslivets ferdselsårer, både på land og til vanns (for eksempel merkede/umerkede turstier og ro- og padleled). Dersom kommunen ikke er ferdig med kartleggingen av disse, ber vi om at dette arbeidet blir ferdigstilt i forbindelse med den nye arealdelen.

Vennlig hilsen

Forum for natur og friluftsliv Agder

Camilla Moseid

Koordinator

FNF Agder

Kopi til:

Agder fylkeskommune, Statsforvalteren i Agder

---

⁶ <https://www.regjeringen.no/contentassets/7e80a758716344cbbb97adc5c7c27f18/t-1571b.pdf>

⁷ <https://www.sabima.no/et-arealnøytralt-norge/>